Poštnina plačana v gotovini.

Cena posamezni številki 1·50 L

Štev. 14. V Ljubljani dne 1. oktobra 1941-XIX. Leto XXIII.

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, in petnajstega v mesecu. Naročnina za celo leto 15·20 L, za četrt leta 3·80 L, zapol leta 7·60 L — Za inozemstvo je dodati poštnino. — Oglasi po ceniku.

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani štev. 11.467.

P.n. Vseučiliška knjižnica Vseučilišče 1 obv. izvod

List za državne in samoupravne nameščence in upokojence

Ukrepi za zaščito javnega reda

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal dne 1. septembra t. l. pod štev. 97 **odredbo o ukrepih za zaščito javnega reda.** Odredbo je objavil »Slučbeni list« v 74. kosu z dne 13. IX. t. l., bila je pa tudi po vsej pokrajini javno nalepljena.

Z odločbo so se določile posebne kazenske sankcije za nedovoljeno prekoračenje državne meje; za hranjenje orožja in streliva; za ogrožanje pripadnikov Kralj. oboroženih sil, organov civilne uprave in policije; za poškodovanje industrijskih in železniških ter drugih javnih naprav; za ogrožanje javnega reda, za prevratno propagando in sodelovanje pri teh kaznjivih dejanjih. Z odredbo je bil urejen čas za prosto gibanje prebivalstva ponoči, na novo se je predpisal tudi čas za zapiranje gostinskih obratov in so se ponovili predpisi o prijavljanju priseljencev.

Ker so se naši čitatelji že iz »Službenega lista« kakor tudi iz javnih objav v podrobnostih seznanili s to važno odredbo, je ne bomo — spričo pomanjkanja prostora — objavili. Ker pa mnogi naši bralci nimajo več prilike, redno zasledovati dnevnega časopisja, bomo v naslednjem podali komentar dnevnega časopisja ob razglasitvi odredbe.

»Znano nam je, kaj je Visoki Komisar v Dučejevem imenu v teku obstanka Ljubljanske pokrajine pri vsaki priliki govoril. Naglašal je, da hoče Italija avtoritativno in pravično izvrševati postave, ki je Duče z njimi ustanovil Ljubljansko pokrajino. Poudarjal je, da hoče Italija ohraniti v teh krajih red in mir. Take izjave je Visoki Komisar dajal pred člani sosveta, naglašal jih je takrat, ko je obiskal ljubljanski občinski svet, naglašal, kadar koli je prišla k njemu kaka deputacija, isto je izjavljal, kadar se je mudil zunaj na deželi, ko je obiskal doslej nad 40 slovenskih občin, prav tako pa, ko je obiskoval razna industrijska podjetja, kjer se je seznanjal s stanjem našega delavstva.

Pri vseh teh in podobnih prilikah je Visoki Komisar povedal, da Italija od prebivalstva teh krajev ne zahteva prav nič drugega kakor zgolj to, da drži besedo popolne lojalnosti, ki je bila dana zmagovitemu narodu. To besedo so takoj spočetka bili dali najbolj vidni ljudje teh krajev. To je zelo malo, kar zdaj Italija zahteva od prebivalstva, zlasti še, če pomislimo, kako se Italija za to pokrajino zdaj briga ter ji daje take zakone in odredbe, ki dokazujejo njeno popolno pravičnost. Seveda pa ne smemo pozabiti, kar je Visoki Komisar svojim gorenjim izjavam vedno znova pristavljal, da prebivalstvo te velikodušnosti nikakor ne sme zamenjati s slabotnostjo. Kdor bi kaj takega mislil, se bo moral kmalu prepričati, da se je kruto motil.

Dolgo časa so v Ljubljanski pokrajini bile razmere docela lojalne, kar je moral priznati vsakdo, kdor je prišel sem. Toda razni elementi, ki se njihovi vojaški porazi na bojišču vsak dan in vedno bolj večajo, so začeli tudi tukaj vihteti svojo zastavo nemira in nereda. Tem ljudem sta neljuba red in mir, ki sta doslej vladala med prebivalstvom te dežele. Neljubo jim je bilo, da so prebivalci te pokrajine tako mirno lahko izvrševali svoje poklicne dolžnosti ter s svojim mirnim delom dajali podlago svojemu blagostanju.

Da delavnim slovenskim ljudem zagotovi varnost, da bodo še naprej mogli delati za svojo boljšo prihodnjost v okviru Velike Italije, je Visoki Komisar izdal gorenjo naredbo, ki je stopila v veljavo.

Ta naredba je bila potrebna, ker je treba ohraniti mirno življenje v tej pokrajini, kakršno je bilo doslej. Mirni slovenski ljudje se s to naredbo, ki je bila izdana tudi njim v korist, nimajo nič bati, saj ta naredba z večjim poudarkom zagotavlja delavnim in lojalnim prebivalcem mir in blagostanje. Naredbe ni treba še posebej razlagati. V tej zvezi lahko še dodamo, da bivši jugoslovanski zakoni v tem oziru tudi še za naprej veljajo, zato je ta naredba dovolj jasna vsakomur, ki je dobre volje. Državljani, ki so doslej bili mirni in lojalni ter so že doslej ubogali postave, bodo taki tudi poslej. Njim določila te naredbe ne veljajo. Pač pa veljajo določila te naredbe tisti peščici ljudi, katere delovanje velika večina prebivalstva že doslej obsoja. To so ljudje, ki bi radi vse prebivalstvo te pokrajine, ki je dosedaj v miru živelo na svoji zemlji, ki je doslej ob svojih ognjiščih bilo zavarovano vsakega nasilja in nereda, zdaj vrgli v nesrečo in zmedo.

Ti prevratni ljudje bi radi iz žrtev svojih rojakov kovali svoj prevratni kapital. Zoper nje je izdana ta stroga naredba zato, da bodo prebivalci te pokrajine na svojih domovih s svojimi družinami lahko še naprej mirno živeli ter delali.«

Iz »Slovenca«.

Uradniške zadeve na Hrvatskem

Z zakonsko odredbo Poglavnika dr. A. Pavelića z dne 30. jul. so se vsi državni uslužbenci na novo razvrstili in sicer tako, da je odslej 12 skupin uradnikov, tri skupine »dočinovnikov«, kakor se zdaj imenujejo bivši zvaničniki, in dve skupini »podvornikov«, bivših služiteljev. Sestavi se posebna komisija, ki bo to razvrstitev v podrobnem izvedla in pripravila vse za dokončno ureditev službenskih prejemkov do novega državnega proračuna za leto 1942.

Dokler se to ne zgodi, so se s 1. avgustom vsem uslužbencem zvišali prejemki takole: vsak uradnik ali uslužbenec dobi mesečno po 500 Kun več; za zakonito ženo še nadaljnjih 500 Kun na mesec; za zakonske otroke, za katere je že prej prejemal doklado, pa za prvega otroka povišek 200 Kun, za vsakega nadaljnjega otroka pa toliko, kolikor po tem predpisu pripada pred njim rojenemu otroku, in še 50 Kun več. — Vsi ti poviški veljajo **tudi za upokojence.**

Uradne ure se določijo od 8. do 13. in od 16. do 19. ure, ob sobotah pa od 8. do 14. ure.

Noben uslužbenec ne sme imeti dveh plač. Kjer sta mož in žena hkrati v javni službi, je treba ženo odstraniti iz službe in jo nadomestiti z moškim. Izjeme veljajo za učiteljice in zdravstveno nižje osebe.

S poglavnikovo odredbo z dne 15. julija se je določilo, da se državnim in samoupravnim uslužbencem morejo za napredovanje in za odmero pokojnine vračunati tudi leta, prebita v javnem poklicu ali v javni oz. zasebni službi, in to bodisi vsa leta ali samo določeno število istih, to pa ne glede na čas, ki so ga dejansko prebili v državni ali samoupravni službi. — Odločbo o tem izda pristojno ministrstvo po prosti presoji. Kdor stopi v državno ali samoupravno službo po uveljavljenju te odredbe, temu se hkrati z odločbo o postavitvi lahko vračunajo tudi službena leta ali pa naknadno.

S posebno zakonsko odredbo se je § 155. u. z. spremenil, da se glasi: »Osebni pokojninski prejemki gredo od prvega dne prihodnjega mesca izza mesca, v katerem je uslužbenec še imel pravico do aktivitetnih prejemkov, rodbinski pokojninski prejemki pa od prvega dne mesca izza uslužbenčeve smrti.

Načeloma se sprejemajo za drž. nameščence samo tisti, ki so vpisani pri Glavnem Ustaškem Stanu kot prosilci za službo. Zato se morajo vsi uradi preko svojih ministrstev glede izbire oseb za namestitev obračati vselej na G. U. S., ki potrdi na prošnji, da je prosilec vreden, da se sprejme v drž. službo, na kar šele more pristojni urad odločiti o njegovi prošnji.

Z okrožnico ministrstva za notranje zadeve je bilo pa ukrenjeno potrebno, da se preprečijo pijančevanje in izgredi javnega uslužbenstva. Okrožnica navaja med drugim:

»Za časa bivših jugoslov. režimov v Hrvatski je bilo opažati, da se uradniki in sploh javni uslužbenci v zasebnem življenju nedostojno obnašajo. Primeri pijančevanja in hudih izgredov v pijanosti niso bili redki. Vsak dan je bilo videti, kako uradniki obiskujejo nočne lokale in hazardirajo v družbi sumljivih oseb.

V Nezavisni državi Hrvatski mora uradnik in vsak uslužbenec tudi z življenjem izven urada potrditi, da je prišlo do temeljite spremembe ne samo v javnem, temveč tudi v zasebnem življenju. Vzgledno življenje, primerno uradniškemu stanu, mora biti vidno zunanje poroštvo, da uradnika tudi v službi vodijo iste težnje vestnosti, reda, sposobnosti in zaupnosti. Za kakršne koli izgrede bodo uradniki ostro poklicani na odgovor, v hujših primerih pa tudi odpuščeni iz službe.«

Poziv drž. uslužbenstvu v Srbiji

Srbski ministrski predsednik general Nedić, ki je prevzel nalogo, da z vsemi sredstvi vpostavi v Srbiji red in mir in preskrbi spoštovanje zakonov, je izdal naredbo, v kateri je sporočil, drž. uslužbencem tole:

1. Prehrana, kurivo in varnost osebne lastnine vseh državljanov. kakor tudi državnega premoženja se mora zagotoviti z vsemi sredstvi.

2. Vsi državni organi morajo svojo dolžnost vršiti vestno, pošteno in častno, tako, kakor to predvidevajo zakoni in naredbe.

3. Pri delu morajo vedno imeti pred očmi, da je služba narodu najvišji zakon in da je od njihovega zadržanja in stališča odvisna usoda srbskega naroda.

4. Vsi šefi uradov, predvsem upravnih, morajo svojo dolžnost izvrševati s polno avtoriteto in osebnim požrtvovanjem, da bodo z osebnim vzgledom kazali pot tudi podrejenemu uradništvu in narodu.

5. Vsako strankarsko politično delovanje in udejstvovanje v kakršni koli obliki je prepovedano, ker bi v sedanjih časih največ škodilo narodu. Zato mora prenehati vsako takšno udejstvovanje. Kdor se tega ne bi držal, bo takoj kaznovan.

6. Vse narodne moči tako drž. organov, orožništva in policije, kakor tudi dobronamernih ljudi, morajo v tem trenutku služiti samo enemu cilju, da srbskemu narodu prihranijo nadaljnje prelivanje krvi in žrtve, in brezkompromisni odstranitvi vseh tistih elementov, ki bi ga hoteli pahniti v končno nesrečo. Zato morajo vse njegove naredbe, ki jih bo izdajal preko pristojnih organov, vsi izvrševati brez razmišljanja in zavlačevanja.

7. Zaradi enotne in enostavnejše vsestranske akcije, morajo vodstvo vselej imeti pristojni drž. organi, katerim se mora podrediti iniciativa, ki prihaja iz naroda. Pristojni ministri bodo z osebno odgovornostjo vsak v svojem delokrogu združevali te akcije.

8. Državni organi oborožene sile in njej pridodane narodne formacije morajo brez razmišljanja, po starem vojaškem vzoru, izvrševati vse naredbe s popolno disciplino, ker je to prvi pogoj za red in uspeh.

9. Poveljniki oddelkov oborožene sile, orožništva, policije in vseh ostalih morajo ob vsaki priliki priskrbeti spoštovanje zakonom in naredbam, tako da ne bo nikdar dvoma, da je država iznad vseh in vsakogar.

10. General Nedić vse in vsakogar opozarja, da bo spoštovanje svojim naredbam priskrbel na vojaški način. Hrabrim, poštenim in delovnim pripada njegovo in narodno priznanje, proti strahopetcem, nepoštenim in saboterjem bo pa neizprosen, ker mora biti za vsakogar najvišji zakon: Služba srbskemu narodu zaradi njegove rešitve.«

To opozorilo je bilo sporočeno v podpis vsemu drž. uradništvu, oboroženim formacijam, ki so stale v pozoru, pa samo prečitano.

Važne naredbe

Uvedba monopolske službe. S Kraljevskim Ukazom o uvedbi monopolske službe v Ljubljanski pokrajini, ki je bil dne 8. avgusta uzakonjen, je bilo urejeno poslovanje glede soli, tobaka, vžigalic, cigaretnega papirja, vžigalnikov in kresilnih kamenčkov v naši pokrajini. Vse to poslovanje je prevzela državna monopolska uprava, dokler se dokončno ne uredi. Poslovanje se vrši avtonomno po predpisih finančnega ministrstva.

Nagrade za nadurno delo. Visoki Komisar je izdal odredbo, s katero na podlogi zakona z dne 13. V. 1922 na novo odreja višino nagrad carinskemu osebju za opravila izven uradnih ur, zunaj okoliša urada in na praznične dni. Zaradi zvišanja življenjskih stroškov se te pristojbine zvišajo, tako da odslej znašajo: strokovnim carinskim uradnikom in uradnikom finančne kontrole gre za izvenuradna opravila do dveh ur 10 L., za vsako nadaljnjo uro pa po 3.50 L. pristojbine. Najvišja nagrada za opravila v območju občine sme znašati 28 L., izven območja občine — toda brez prenočevanja — 38 L.; za opravila izven občinskega področja, kjer je potrebno prenočevanje, pa 50 L. Za zvaničnike in služitelje ter za organe finančne kontrole so pa določene te pristojbine takole: 6, 1.75, 18, 25 in 34 L. Ob prazničnih dneh se zvišajo te pristojbine za polovico.

Odprava avtobusnega prometa ob praznikih in nedeljah. Visoki Komisariat je odredil, da se je enako kakor v drugih pokrajinah Kraljevine s 1. septembrom t. l. ustavil ob nedeljah in praznikih ves avtobusni promet na rednih stalnih progah.

Vestnik

Važno opozorilo! Z današnjo številko stopamo v zadnje četrtletje. Prosimo vse p. n. naročnike, naj se poslužijo priložene položnice in poravnajo naročnino. Kdor je z njo v zaostanku, naj obenem nakaže tudi vsaj del zaostanka. Pričakujemo, da se bodo prav vsi naročniki zavedali svojih dolžnosti do lista in pomagali, da »Naš glas« vzdrži. — Uprava.

Pozor na položnice! Vse p. n. naročnike, ki plačujejo naročnino po starih čekovnih položnicah, prosimo, naj na položnicah vse označbe dinarske veljave prečrtajo in napišejo namesto: Din, p, s črnilom označbo: L., c. Prosimo vse naročnike, naj se drže prednjih navodil, ki jih je izdala poštna hranilnica.

Zvestemu tovarišu v spomin! V Ljubljani je dne 11. septembra zatisnil oči upok. višji rač. inspektor Josip Juh. Blagi pokojnik, ki se je rodil v Florjanski ulici v Ljubljani leta 1872., je dočakal skoraj 70 let. Po dovršeni realki je vstopil leta 1891. v računsko službo pri finančnem ravnateljstvu in služil tam vse do svoje upokojitve l. 1929., torej dobrih 37 let. Bil je vesten in priden uradnik, ljubezniv v občevanju s tovariši, ustrežljiv in prijazen z vsakomer. Njegova že kar pretirana skromnost se je najlepše pokazala, ko je kot najstarejšemu računskemu uradniku ponujeno mu ravnateljstvo računskega odseka — odklonil. Pokojni višji inspektor Juh je bil človek redko nesebičnega, zvestega in odkritega značaja. Bil je vselej dober in zaveden Slovenec, zvest stanovski tovariš, v mlajših letih navdušen pevec. Za več kot 40 letno marljivo sodelovanje mu je ljubljanska Glasbena Matica podelila častno članstvo. — Mnogoštevilni znanci so ga zadnja leta, ko je deloma zaradi bolezni redkeje zahajal v družbo, kot šegavega družabnika močno pogrešali, zdaj pa, ko se je nad njim zgrnila črna jama, se ga bodo spominjali z najlepšimi spomini. Tudi naš list, čigar vzgledno zvesti in zares zainteresirani naročnik in bralec je bil, ga pa ohrani v spominu kot moža zlatega srca in vzornega poštenjaka, kakršnih je vsak dan manj. Naj mu bo večni počitek sladek!

† Viktor Jeruc. Po kratkem trpljenju je preminul v Ljubljani dne 22. septembra višji kontrolor državnih železnic Viktor Jeruc. Pokojnik, ki se je rodil v Kamniku, je dočakal komaj 54 let. Po dovršenih gimnazijskih študijah je vstopil v davčno službo in po prvi svetovni vojni sprva služil pri ljubljanski finančni direkciji, od koder je prestopil v službo k železniški direkciji, kjer je ostal do smrti. Kot izredno sposoben in marljiv uradnik je bil splošno priljubljen, tovariši in znanci so ga pa zaradi prijaznega in mirnega značaja res ljubili. Pokojni Jeruc je bil nenavadno blagega srca, poln sočutja in razumevanja za tegobe svojih bližnjih. Zato bomo plemenitega človeka, starega prijatelja našega lista, tudi mi bridko pogrešali. N. v m. p.!

Določitev praznikov. Visoki Komisar je določil naslednje dneve, ki bodo za ves čas, dokler traja vojna, edini veljali v vsej Ljubljanski pokrajini kot prazničnі dnevi z vsemi pravnimi učinki: vse nedelje, Novo leto, Sv. Trije kralji, Sv. Jožef, Velika noč, Vnebohod, Sv. Rešnje telo, Sv. Peter in Pavel, Veliki Šmaren, Vsi sveti, Brezmadežno spočetje in Božič. — V prih. številki bomo pa objavili seznam vseh državnih praznikov, prazničnih dni in narodnih praznikov, ki ga vsebuje odredba Visokega Komisarja z dne 19. septembra t. l., natisnjena v »Službenem listu« z dne 20. septembra, 76 kos.

Uradniški gledališki abonma. Tudi letos je uprava Narodnega gledališča razpisala poseben uradniški abonma za sezono 1941/42. Vsak abonent dobi 38 predstav: 20 dramskih in 18 opernih oz. operetnih. Uradniški abonma stane letos za parter I. vrsta 46 L., II. in III. vrsta 42 L., IV. do IX. vrsta 37 L., X. in XI. vrsta 32 L., XII. in XIII. vrsta pa 27 L. Balkon: I. vrsta 32 L., II. vrsta 27 L., III. vrsta pa 24 L. Na galeriji je pa bil določen uradniški abonma po vrstah takole: I. vrsta 18 L., II. in III. vrsta 15 L., IV. in V. vrsta pa 12 L. Uradniški abonma je v razmerju z dnevnimi cenami gledaliških vsopnic za 30 % cenejši.

Pojasnilo vojnim invalidom. Mnogi invalidi so prejeli od prejšnjih prvostopnih invalidskih sodišč odločbe o prevedbi oz. o priznanju invalidnine; zaradi razpada bivše Jugoslavije pa te odločbe niso postale pravnomočne, ker jih ni potrdilo bivše vrhovno invalidsko sodišče v Beogradu, niti ni izdalo bivše ministrstvo za socialno politiko in ljudsko zdravje predpisanih plačilnih nalogov. Ti invalidi se obračajo sedaj za izplačilo priznanih jim prejemkov, vendar pa jim ne bo mogoče ugoditi toliko časa, dokler ne bo drugoinstančno invalidsko sodišče (namesto bivšega vrhovnega invalidskega sodišča) potrdilo prvotne odločbe in dokler ne bo pristojno oblastvo izdalo predpisanega plačilnega naloga. Preden se to ne zgodi, finančna direkcija ne more začeti z izplačevanjem invalidnine prizadetim invalidom.

Iz organizacij

Članom »Dobrote«! Obveščamo vse člane, da ima «Dobrota«, obsmrtno podporno društvo poštnih uslužbencev v Ljubljani, svoj redni letni občni zbor v nedeljo, dne 5. oktobra. Zborovanje bo v tečajni dvorani poštnega ravnateljstva v Ljubljani in se začne ob pol 9. uri dop.

Zborovanje gledaliških igralcev. Dne 14. septembra je v Ljubljani imelo Združenje gledaliških igralcev letošnji svoj občni zbor. Zborovanje je vodil predsednik g. Lojze Drenovec. Podal je poročilo o minuli poslovni dobi društvenega delovanja ter naglasil pomen dne 3. maja, ko je Ljubljanska pokrajina dobila kulturno avtonomijo v okviru Italijanskega Imperija. Že začetek maja je Kraljevska Vlada sporočila, da prevzame vse obveznosti starega proračuna Narodnega gledališča in s tem omogočila nadaljevanje dela. V avgustu so gledališki igralci kakor vsi drugi javni uslužbenci dobili zvišanje prejemkov, v septembru pa so bili deležni še posebne Dučejeve naklonjenosti. Na predsednikov predlog so zborovalci poslali zahvalno pismo Eksc. Visokemu Komisarju. Glede strokovnega delovanja je tajnik g. Slavko Jan podal potrebno poročilo in naglasil, da se je število članstva, ki biva v Ljubljani, močno povečalo, s tem so pa seveda tudi narasle socialne dolžnosti društva. Po blagajniškem poročilu g. Mencina je bila odboru izrečena soglasna razrešnica. Pri volitvah so bili izvoljeni za predsednika g. Drenovec, za podpredsednika g. Neffat, za tajnika g. Jan in še sedem drugih odbornikov, za revizorja sta bila pa izvoljena g. Janko in g. Cesar.

Podporno društvo železniških delavcev in uslužbencev. Navedeno društvo je svojim delegatom in članom sporočilo, da so delegati izvolili štiričlanski odbor in nadzorni odbor dveh članov, ki bo poslej vodil društvo za Ljubljansko pokrajino in zastopal članske koristi. Odbor je začel takoj pobirati mesečno članarino in s temi dohodki pričel izplačevati predujme na posmrtnino, kolikor bodo seveda denarna sredstva dovoljevala. — Odbor bo tudi skrbel za prenos pripadajočega dela rezervnega premoženja. Prosi pa članstvo, naj še naprej redno plačuje mesečne prispevke in naj poravna zaostanke. Društvo bo tudi imelo novo številko čekovnega računa, kamor naj se nakazujejo prispevki, sicer pa pisarni v Ljubljani, Sv. Petra cesta 25. Dosedanja pravila veljajo v celoti naprej; ko bo mogoče, bo članstvu dana možnost, da na zborovanju doseže spremembe in društvo po novih potrebah preuredi. Za enkrat pa dosedanja pravila še veljajo.

Skrb za prehrano

Izkaznice za nakupovanje. Kakor poročajo listi, bo vlada v kratkem predpisala izdajo osebnih izkaznic za nakup živil in drugih važnih življenjskih potrebščin za vse prebivalce Samo s temi izkaznicami in z dokazom o identiteti nakupovalca bo mogoče nabavljati najvažnejše življenjske potrebščine. S tem se bo preprečilo škodljivo nagomiljevanje posameznih predmetov, potrebnih za življenje, in bo nakup blaga s tem pravilno in pravično razdeljen med vse prebivalce.

Trgovina s krompirjem in fižolom. Z odredbo Visokega Komisarja je bila predpisana odvezna prijava za vse pridelovalce krompirja in suhega fižola. Prijavo mora vsak pridelovalec poslati Prehranjevalnemu uradu v 10 dneh po tem, ko je pridelek pospravil. Prijave niso dolžni predložiti tisti, ki ne pridelajo vsaj 500 kg krompirja ali vsaj 50 kg fižola. Prijavljeni krompir in fižol sme pridelovalec prodati samo Prevodu ali njegovim pooblaščencem. Pogodbe o prodaji krompirja in fižola, sklenjene pred dnem 13. septembra t. l., se morajo za množine nad 500 kg oz. 50 kg prijaviti Prevodu. Krompir in fižol je mogoče v množinah nad 50 kg oz. 10 kg prevažati samo s posebnimi prevoznicami Prevoda, ki bo sploh uredil trgovanje, razdeljevanje, prodajo in porabo krompirja in fižola.

Izdelovanje slaščic. Z odredbo Visokega Komisarja je prepovedano izdelovati, prodajati in uporabljati mlečno smetano, od 1. oktobra t. l. dalje je pa prepovedano izdelovanje svežih ali suhih piškotov in slaščičarskih izdelkov, pripravljenih iz pšenične, ržene, ječmenove, ovsene, koruzne in riževe moke, z racioniranimi maščobami t. j. s surovim maslom, oljem, slanino, mastjo in z jajci. Iz navedenih snovi že izdelane slaščice in piškote morejo izdelovalci prodajati najdlje do 15. oktobra. Vse zaloge moke, maščob in jajc pa morajo izdelovalnice naznaniti po stanju z dnem 30. septembra t. l.

Zadružne vesti

Naša Nabavljalna zadruga na Vodnikovem trgu 5. Izdajanje blaga je prišlo že v red in so se tudi člani že privadili novemu načinu razdeljevanja. Razvrstitev nakupovalnih dni za članstvo po abecedi in otvoritev blagajne za male nakupe sta poenostavili in pospešili odpravljanje kupujočih. Žal zadruga zaradi velikega števila članov ne more dobiti od razdeljujočih zavodov vsega blaga naenkrat, temveč v več obrokih. Zato tudi ne more članom postreči z vsem pripadajočim blagom hkrati. Zadruga želi in je prepričana, da se bo to polagoma uredilo, tako da tudi v tem pogledu ne bo nobenih pritožb ali težav. Seveda je pri tolikšnem obratu, kakor ga ima naša zadruga (nad 2000 kupujočih članov), težko poslovati tako, da ne bi prišlo do nobenih motenj, ker so tudi poslovni postori tesni, skladišča pa znatno premajhna in neprikladna. Tudi se odbor — v interesu članov — prizadeva skrčiti režijske stroške, kolikor le mogoče. — Zadruga je na novo uvedla prodajo konserviranega mleka v dozah, mesnih in zelenjadnih izvlečkov v kockah in v tekočem stanju. Razen tega prodaja razne vrste odličnega italijanskega sira, mezgo, preskrbela se je tudi z jabolki in skuša nakupiti tudi dovolj krompirja za svoje člane. Članom bo odbor hvaležen za vsak pameten in izvedljiv nasvet, kako bi se poslovanje poenostavilo in oskrbovanje članstva izboljšalo.

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH.

Zavarovancem zadružnega zavarovanja! Kreditna zadruga uslužbencev državnih železnic v Ljubljani obvešča vse zavarovance, da lahko vplačujejo na njeni blagajni zapadle premije zadružnega zavarovanja. Navedena zadruga ima poslovne prostore v Kolodvorski ulici 35 v Ljubljani.

Šolstvo

Začetek šolskega pouka. Po odredbi Visokega Komisarijata se začne pouk na vseh šolah v naši pokrajini dne 6. oktobra. Začetna šolska maša bo v soboto, dne 4. oktobra, v pondeljek nato pa se začne s poukom.

Oprostitev šolskih taks. Visoki Komisar je odredil, da so vseh šolskih taks za vpis, za obiskovanje šole in za izpričevala oproščeni učenci vseh vrst šol, če so imeli njihovi starši po 7 ali več otrok. Učenci — otroci staršev, ki so imeli 5 ali 6 otrok, so pa oproščeni plačevanja taks za polovico. Ta oprostitev pa ne velja za učence, ki razred ponavljajo. Ker je ta odredba stopila že v veljavo, se že plačane takse na prošnjo prosilcem vrnejo. Prošnjo brez kolka je treba vložiti pri ravnateljstvu zadevne šole do vštetega 2. oktobra t. l.

Starostna meja za strokovne šole. Da bi se pospešil in omogočil dotok v obrtne poklice, je Visoki Komisar izdal odločbo, po kateri se odpravljajo vsi predpisi o starostnih mejah za vpis v posamezne razrede strokovnih šol vseh vrst in stopenj. Odslej bo torej dostop na strokovne šole omogočen znatno večjemu številu kandidatov.

Honorirane učiteljske službe. Visoki komisar je odločil, da se ne sme nobeni učni osebi v državni, pokrajinski ali občinski službi v Ljubljanski pokrajini poveriti honorirano vodstvo ali pouk v drugih, bodisi v javnih bodisi zasebnih šolah. Izjeme so dopustne le tedaj, če po presoji Visokega Komisarja nikakor ni mogoče drugače ukreniti. Slehrna že prej dovoljena zaposlitev te vrste je prenehala veljati konec septembra t. l.

Po svetu

Izplačevanje pokojnin v Nemčiji. Konec avgusta so v krajih, zasedenih po nemških četah, uredili izplačevanje pokojnin bivšim jugoslovanskim državnim upokojencem tako, da prejemajo dosedanje pokojnine, preračunane v marke. Z začetkom septembra so prejeli vsi ti upokojenci pokojnine zvišane za polovico. Dobivajo pa pokojnine le tisti, ki imajo izkaznico Heimatbunda oz. potrdilo, da so se priglasil kot člani istega.

Učiteljstvo na Hrvatskem. Po novem ljudskošolskem zakonu, ki ga pripravlja vlada Nezavisne države Hrvatske, se bo pouk na ljudskih šolah podaljšal od dosedanjih 4 na 6 let. Zdaj je na Hrvatskem okrog 5000 ljudskih šol, na katerih poučuje približno 12.000 učiteljev in učiteljic. Ko bo izveden novi ljudskošolski zakon, bo treba približno 20.000 učiteljev. Dokler ne bo dovolj kandidatov za ta mesta, se bodo ustanavljale posebne pomožne ljudske šole. Država bo tudi sama izdajala vse potrebne šolske knjige, pa tudi leposlovne spise za mladino.

Zdravstvo

Dobro spanje. Kdor hoče podnevi z uspehom in zadovoljstvom delati, mora imeti dobro prespano noč za seboj. Vobče zadostuje osem ur spanja; marsikdo potrebuje manj spanja, marsikdo pa več. Kdor se je navadil na osemurno spanje, bo kmalu čutil, kako ugodno vpliva ta odpočitek na telo in na duha. Zelo dobro je, če spimo pri odprtem oknu; seveda moramo gledati na to, da ni prepiha in da mrzli nočni zrak ne prihaja direktno na nas. Kdor je tako srečen, da ima dvosobno stanovanje, naj odpre okno sosedne sobe. Preden greš spat, nikar preveč ne jej; če preveč ješ, gotovo ne boš dobro spal. Tudi se ne smeš, preden greš spat, baviti s kakšnim težkim problemom; takrat se spanje od tebe poslovi. Prav dobro pa je, če napraviš, preden greš v posteljo, kratek sprehod. (Iz »Zdravja«)

PORAVNAJTE NAROČNINO!

KROJAŠKI ATELJE **Fran Iglič** LJUBLJANA - PRAŽAKOVA ULICA
Uradnikom znaten popust ali na obroke.
Izdeluje se za dame in gospode po najnovejših krojih. Lastna zaloga modnega blaga.

HRANILNI IN POSOJILNI KONZORCIJ
Kreditna zadruga državnih uslužbencev z o. j. v Ljubljani, Gajeva ulica št. 9 — v lastni hiši
Najstarejša kreditna zadruga drž. uslužbencev v Ljubljanski pokrajini, ustanovljena l. 1874. **Poštni čekovni račun štev. 10.681 Tel. 3413.** Daje le svojim članom posojila največ do 1.000 Lir po 7 % proti zaznambi na plačo na prvem mestu in poroštvu.

Priporočamo tvrdko
M. TIČAR
LJUBLJANA
za nakup pisarniških in šolskih potrebščin

Rabite pisarniške potrebščine, pisemski papir, svinčnike, nalivna peresa, avtomatične svinčnike, obrnite se do Učiteljske knjigarne v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6.

MANUFAKTURNA TRGOVINA
FABIANI & JURJOVEC
LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 3
TELEFON 27-91
Priporoča svojo veliko izbiro volnenega blaga za gospode in dame. Belo blago za različno perilo v poljubni širini. Krasna zaloga zastorov in preprog (pliš, tapestri itd). Puh, perje, kapok, volna, žima vedno v zalogi. Blago je iz prvovrstnih tovarn.

Izdaja Konzorcij „Naš glas“, odgovorni urednik dr. Karel Dobida. — Tiska Učiteljska tiskarna (predstavnik Francè Štrukelj). Vsi v Ljubljani.